

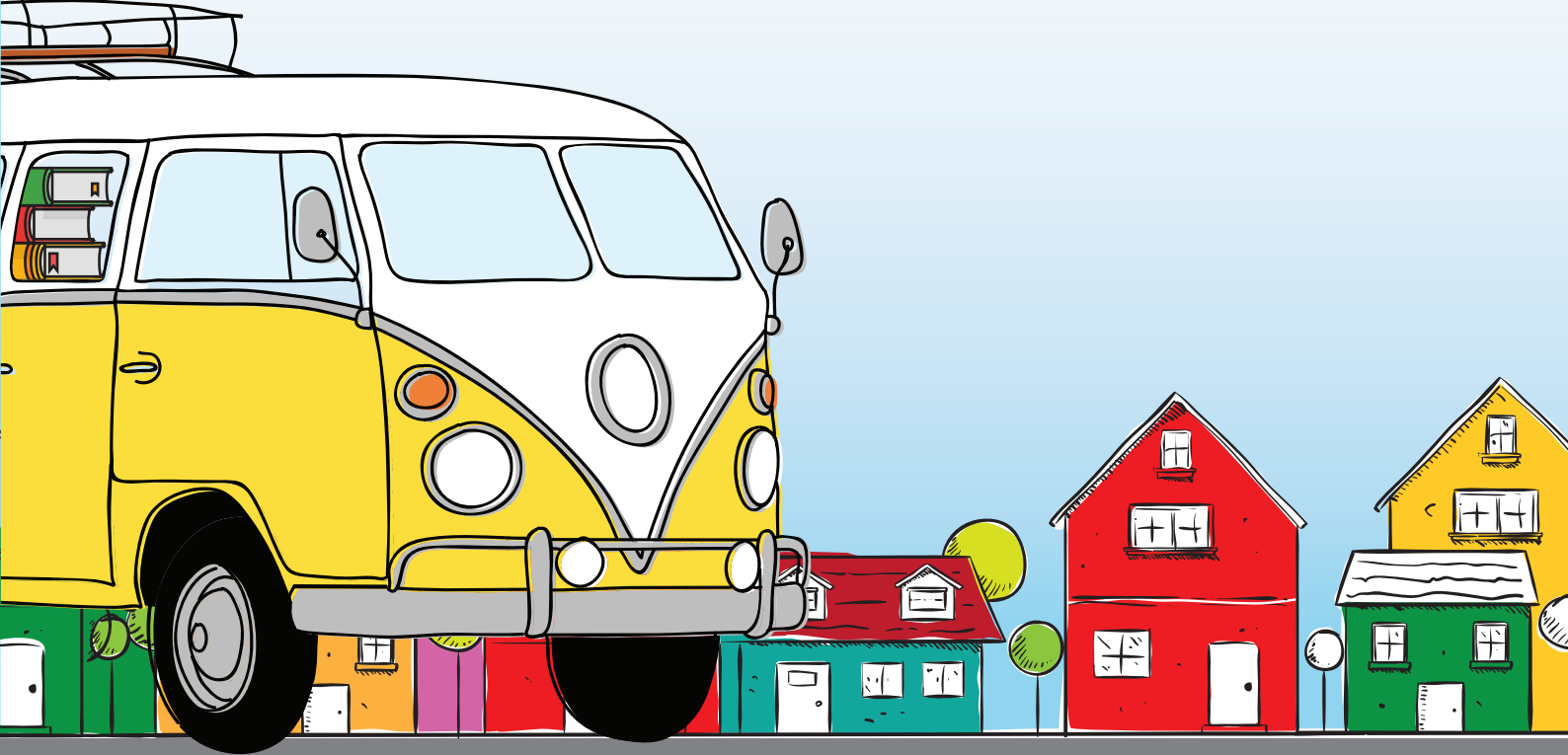
Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

bülten

Aylık Bülten • Mayıs 2017 • Sayı: 7

ROMANLAR İÇİN GEZİCİ İŞ ve EĞİTİM MERKEZİ PROJESİ

"DEZAVANTAJLI KİŞİLERİN SOSYAL ENTEGRASYONU İLE İSTİHDAM EDİLEBİLİRLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ"

HİBE PROGRAMI (Europe Aid/ 135743)

Bu yayın Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkısıyla hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden yalnızca Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği sorumludur ve bu içerik hiçbir şekilde Avrupa Birliđi veya Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş ve tutumunu yansıtmamaktadır.

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

ÇSGB
T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK
BAKANLIđI

SAMROM

Merhaba...

Karadeniz Yeni Ufuklar Derneğimizin yürütücüsü olduğu Romanlar İçin Gezici İş ve Eğitim Merkezi Projemiz hızla devam ediyor. Geçen ayki bültenden hatırlayacağınız gibi, Yavuz Selim ve 200 Evler Mahallesi'ni kapsayan önemli bir saha araştırması yürüttük ve bu çalışmadan elde ettiğimiz verileri sizlerle paylaştık. Proje ekibi olarak saha araştırmasında elde ettiğimiz veriler ve talepler doğrultusunda bir yandan eğitim çalışmaları planlanırken diğer yandan da bölgenin sorunlarını bülten aracılığı ile sizlerle paylaşmaya devam ediyoruz.

Bu ayki Bültenimizde roman vatandaşlarımızın sağlık sorunlarını ele alıyoruz. Bölgede en sık görülen hastalıklar, sunulan sağlık hizmetleri, memnuniyetler ve beklentileri yine roman vatandaşlarımızın kendi söylemleri ile sizlere aktaracağız. Bölgedeki önemli sağlık kurumlarından Yavuz Selim Mahallesi Aile Sağlığı Merkezinde görev yapan yetkililerle yaptığımız röportajlara da bu ayki bültenimizde yer vererek sizlerle konuya farklı yönlerden bakmaya çalışacağız.

Kısaca yine dopdolu bir bültenle bir arada olacağız. Bu kapsamda bizlere katkı veren ve bizi yalnız bırakmayan herkese sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. İyi okumalar.

Sağlıksız Beslenme, Romanların En Önemli Sağlık Sorunlarından Biri!

Bireylerin, huzurlu ve mutlu bir şekilde yaşam sürmeleri için en temel koşul, sağlıklı olmalarıdır. Bu açıdan bakıldığında sağlık, yaşama hakkının ve diğer hakların özünü oluşturmaktadır. Tüm hakların kullanılabilmesi için öncelikle kişilerin sağlıklı olması gerekir. Sağlıklı olmayan, sağlığı korunmayan, ekonomik ve sağlık sorunları çözülemeyen insanın diğer hakları ile ilgili güvencelerinin anlamı olamaz ve bu hakları kullanamaz.

Bu nedenle sağlık hakkı, Anayasamızda sosyal haklar arasında yer almış ve devletin ekonomik gelişmesine paralel olarak hak yararlanıcıları için katkıda bulunması da kabul edilmiştir.

Ülkemizde roman vatandaşlarımıza yönelik yapılan bir çok araştırma romanların yeterli ölçüde sağlık hakkına sahip olmadıklarını göstermiştir. Yoksulluk, kötü yaşam koşulları, erken yaşta evlilik, ağır ve vasıfsız işler gibi bir çok sorun romanların sağlık durumlarını olumsuz olarak etkilemektedir. Tüm bunlara ek olarak, sağlık hizmetlere erişimlerinin sınırlı olması da roman vatandaşlarımızın yaşam kalitesini etkilemektedir.

Samsun'da Canik İlçesi Yavuz Selim Mahallesinde yaşayan, 35 yaşındaki Kemal ŞUTŞUR, romanların yaşadığı sağlık sorunlarını şu şekilde dile getirmiştir:

"Bana göre sağlıksız beslenme, bizlerin yani romanların en önemli sağlık sorunlarından birisi. Kahvaltı yapma kültürümüz pek yok. Anneler, sabah evden işe girmek için çıkarken çocuğuna 2-3 TL veriyor. Çocuklar bu parayla, ya börek alıyor ya da abur cubur alıp kahvaltı öğününü geçiştiriyor. Okulda oldukları süre içinde de sağlıksız ve yetersiz beslenme devam ediyor. Bizler, bu sorunu Kaymakamlığa taşıdık. Bu kapsamda Kaymakamlıkla beraber Okulda Kahvaltı Projesini hayata geçirdik. Bu yıl projenin ikinci yılı. Ancak geç yatma problemi vb. nedenlerden dolayı istediğimiz başarıyı yakalayamadık. Çocuklarımızı maalesef bu konuda eğitemiyoruz.

Benim gördüğüm kadarıyla önemli diğer bir sağlık problemimizde erken yaşta evlilik. Erken evliliğin psikolojik etkileri çok fazla gözlemleniyor. Özellikle erken yaşta evlenen kızlarımız psikolojik olarak çabuk yıpranıyor. 25 yaşındaki roman bir kadın, 40 yaşında gibi görünüyor. Genç yaşta büyük sorumluluğun altına girdikleri için tükenmişlik sendromu yaşıyorlar. Mutsuz birer insan oluyorlar."

BÜLTEN KÜNYESİ

Samsun'da Gezici İş ve Eğitim Merkezi Proje Aylık Bülteni - **İletişim ve Bültenin Sahibi:** Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği **Sorumlu Müdür ve Yazı İşleri Müdürü:** Hasan GÜDÜL - **İletişim Adresi:** Kadıköy Mah. Kadı Cad. No:21/B İlkadım/SAMSUN **Tel&Faks:** 0(362) 4323846 **E-mail:** yeniufuklar55@gmail.com - info@romgem.org **Web:** www.romgem.org

Baskı: Mogi Ajans Basım Öncesi Bilgisayar Destekli Hizmetleri Ltd. Şti.
Adres: Pazar Mh. Meseret Sk. No:43/3-3 İlkadım/SAMSUN Tel: 0362 4317650 Faks: 0362 4317656

- Gezici İş ve Eğitim Merkezi Proje Aylık Bülten internet sitemizdeki e-Bülten bölümünden de ulaşabilirsiniz. / www.romgem.org
- Bu bültende yayınlanan yazı ve fotoğraflar sahibinden izinsiz kullanılamaz.

Yetersiz ve dengesiz beslenmenin en büyük risk grubunu ne yazık ki çocuklar oluşturuyor. Çocukların hem zihinsel hem de fiziksel gelişimlerini olumsuz yönde etkileyen bu durum, gelecek nesilleri bir çok hastalıkla yüz yüze getiriyor. Ancak Kemal ŞUTŞUR'un dikkat çektiği bir başka önemli konu ise erken yaşta evliliğin roman kadınlar üzerinde bıraktığı psikolojik etki. Hepimizin sağlık denildiğinde aklımıza ilk olarak fiziksel durum geliyor. Oysaki yaşadığımız pek çok sorun ruh sağlığımızı yakından ilgilendiriyor. Bizler de bu noktadan hareketle roman kadınlarımızın sağlık sorunlarını merak ediyor ve aynı bölgede yaşayan, 28 yaşında, evli, bir çocuk annesi Münevver MARHAN ile bu konuları konuşuyoruz.

“Psikolojik olarak pekiyi değiliz. Elektrik, su borcu derken aklımızda hep sorunlarla yaşıyoruz. Doğal olarak parayı, işi ve borcu düşünmekten bunalıyoruz. Bu borçlardan dolayı eşimin içeri girme durumu var. Anlayacağınız psikolojimiz allak bullak oldu.

Fiziksel olarak bakarsanız benim kolesterol sorunu ve kan düşüklüğüm var. Bir de kilo problemi eklenince çok zorlanıyorum. Ağrılarım oluyor. Karnımın şiş olmasından dolayı herkes beni hamile sanıyor. Bir çocuk daha istiyorum ancak olmuyor. Kilo problemimin en önemli nedeni sağlıksız beslenme bana göre. Bizim kahvaltılık kültürümüz yok. Eşim evde olunca çayı demler kahvaltılık yaparız. O yoksa genelde dışarıdan yemek yeriz.

Mahallemizde Aile Sağlığı Merkezi var. Oraya özellikle çocuğum için sık sık gidiyorum, ilaç yazdırıyorum. Kendi doktorumuz olmazsa diğer doktora gidiyorum. Ancak kendimi anlatma ve muayene konusunda zorlanıyorum. Hele doktorun yanında başka biri varsa konuşamıyorum. Bazen kendi aile doktorun değilse beklediğim oluyor.

Doğum hastanesinde doğum yaptım. Benimle ilgilenen iki doktor ve üç ebe vardı. Çok iyi davrandılar.”

BİR SÜRÜ HASTALIĞIM VAR

Yavuz Selim Mahallesinde yaşayan 65 yaşındaki Cemil PUNAR ise yaşadığı sağlık sorunlarını şu şekilde dile getiriyor:

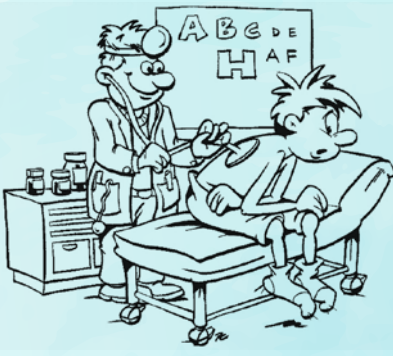
“Yeşil kartlıyım. Astımım, şeker hastalığım, alerjim dışında sapsam bir sürü hastalığım var. Hareket etmesem sürekli yemek yiyip otursam kilo alırım. Kilo bana göre birçok hastalığın sebebi. Doktora gitmeyi pek sevmem. İlaç kullanmayı da çok istemiyorum. 3 ayda bir doktor kontrolüne gidiyorum. Devletin sunduğu sağlık hizmetlerinden memnunuz. Çok şükür şikâyetimiz yok.

Mahalle de başka fikirler olup olmadığını merak edip sözü, 53 yaşındaki Feridun ÖZUYGUR' a bırakıyoruz

“Ben 6 ayda bir doktora giderim. Eşim ise hastalık hastası. 6 günde bir doktora gider. Mahallemizde sağlık ocağı var ancak ben istediğim ilgiyi göremiyorum. Kayıt olmadan muayene edip, beni dinlemiyorlar. Kayıt ücreti ise 15 TL. Bir de hastaneye havale ettiklerinde verdiğimiz kayıt ücretinin boşa gittiğini düşünüyorum.”

Cemil Amca, Münevver Hanım gibi bölgede yaşayan roman vatandaşlarımız, sunulan sağlık hizmetlerinden genel olarak memnunuz. Mahallelerindeki aile hekimlikleri roman vatandaşların sağlık sorunlarıyla karşılaştıklarında başvuru yaptıkları ilk adres oluyor. Bu yönüyle önemli bir fonksiyona sahip. Bizlerde bu kurumları merak ediyor, Yavuz Selim Mahallesi Aile Sağlığı Merkezini ziyaret ediyoruz.

Sorunun Temeli, Eğitimsizlik...

10 yıldır Yavuz Selim Mahallesi Aile Sağlığı Merkezinin de hemşir olarak görev yapan Nuh ARSLAN ile roman vatandaşlarımızın sağlık sorunları ve hizmetlere ilişkin kısa bir sohbet gerçekleştiriyoruz.

“Roman vatandaşlarımızın dengesiz beslenmeye bağlı olarak aşırı kilo, tansiyon ve şeker hastalıkları var. Burada yaşayan romanların beslenme kültürü daha çok fast food ve hazır gıdalar üzerine. Kolay kolay evde yemek pişirme ve kahvaltı kültürleri olmadığı için bu durum obezite sorunu ve tansiyon gibi birçok hastalığı beraberinde getiriyor.

Hijyen ve temizlik konusu da dikkatimi çeken bir başka sorun. Bireysel ve ev temizliğinden daha ziyade içinde yaşadıkları sokak ve çevre temizliği konusunda sıkıntılar var. Bu konu duyarlılık yok denecek kadar az.

Erken yaşta gebe kalma da mahallede çok fazla. Bu konuda farkındalık oluşturmaya çalışıyoruz ancak çok da başarılı olamıyoruz. Erken yaşta gebeliğin zararlarını sık sık dile getiriyoruz. Erken yaşta evlilik yapıyorsunuz, hiç olmazsa gebelik konusunda daha dikkatli olun dememize rağmen önüne geçemiyoruz. Gençler evlenene kadar kendilerine çok iyi bakıyor. Temiz ve düzenliler. Evlendikten sonra ise kendilerini bırakıyorlar ve bakımlarına dikkat etmiyorlar.

Küçük yaşta madde bağımlılığı da bir başka sorun bölge için. Özenti olarak sigarayla ilkokulda tanışıyorlar. Daha sonra da bağımlılık diğer maddelere yöneliyor. Bu nedenden dolayı yaralanmalar, kavgalar, dövüşler burada çok oluyor.

Bizler, Aile Sağlığı Merkezinin de üç hekimimizle birlikte sıcak ve samimi bir ortamda hizmet sunmaya çalışıyoruz. Mümkün olduğu kadar sıra bekletmeden, sorunlarına çözüm üretmeye çalışıyoruz. Memnun olanlar kadar olmayanlarda olacaktık muhakkak. Buraya gelirken benim de önyargılarım vardı. Annem küçükken çingeneler seni kaçırrı derdi. İlk bu cümle aklıma geldi. Romanları biz çingene olarak bilirdik. İçine girince, samimi, içten ve dürüst olduklarını gördükçe fikirlerim sonradan değişti. Bana göre hizmet sunduğumuz diğer gruplardan bir farkları yok.

Benim gözleme göre sorunun temelini eğitimsizlik oluşturuyor. Örneğin aşı ve iğne yaptırma konusunda bile dirençliler. Aşının faydalarını anlatıp, ikna ettiğimiz zaman aşı oluyorlar. Bu nedenle romanların eğitim seviyesi yükselirse erken evlilikte, madde kullanımı ve diğer pek çok sorun da çözülür diye düşünüyorum.”

SON SÖZ

Biz romanlar sağlıksız yaşıyoruz.

Çocuklarımızı eğitemiyoruz. Gece yatıramıyor, sabah kaldıramıyoruz. Kahvaltı yaptırıyoruz.

Besin yok. Bilinçsiz, sağlıksız beslenme var.

Samimi ve bu önemli görüşleri için Nuh ARSLAN' a teşekkür ediyoruz oradan ayrılıyor.

Tüm bu açıklamalardan da anlaşılacağı gibi bölgede sağlık merkezlerinde görev yapan sağlık uzmanları, romanların sağlık problemleri hakkında oldukça bilgili. Ancak ekonomik imkânı olmayan romanlar için sağlık hizmetlerine erişimde çok düşükte olsa muayene ücreti sorun olmaya devam ediyor. Bu nedenle sunulan hizmetlere ücretsiz erişimin sağlanması, roman gruplarının sağlık alanındaki eğitimlerinin artırılması, hamile kadınların ve çocukların sağlık kontrolünden geçirilmeleri ana öncelikler arasında yer almaya devam ediyor. Yapılması gereken roman vatandaşlarımızın bu ihtiyaç ve öncelikleri doğrultusunda sağlık politika ve hizmetler üretmek. Daha öncede belirttiğimiz gibi bizim misyonumuz ışık tutmak. Bizden söylemesi.

